

**[Ministeren for kulturelle anliggender.]**

handling, idet jeg skal understrege, at jeg er indstillet på en åben og fordomsfri drøftelse af forslagens bestemmelser.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje at fremsætte *forslag til lov om statens filmcentral*.

De gældende regler om statens filmcentral findes i lov nr. 155 af 27. maj 1964 om film og biografer. Ifølge lovens § 30 har statens filmcentral til opgave at fremskaffe og distribuere skolefilm og film, der tjener til oplysningens fremme. Endvidere skal filmcentralen ved indkøb og distribution af kulturelt og kunstnerisk værdifulde film og på anden måde bidrage til udvikling af filmkulturen her i landet.

Langt den overvejende del af filmcentralens arbejdsopgaver består i dag i at skaffe undervisningsfilm og oplysende film til skolerne og til den folkeoplysende virksomhed. I 1969-70 ekspederedes i alt 148.000 filmudlån, heraf omkring 119.000 til skoler af forskellig art. Udlejningen har igennem de senere år været stadigt stigende, men på grund af de sparsomme midler, som statens filmcentral har haft til rådighed til indkøb og fremstilling af kopier, måtte der i 1969-70 gives afslag på henved 40.000 ønsker om filmudlån.

Den del af filmcentralens virksomhed, som ifølge loven af 1964 skulle bestå i at yde bidrag til udviklingen af filmkulturen i Danmark ved indkøb og udlejning af kulturelt og kunstnerisk værdifulde film, har filmcentralen bl. a. på grund af manglende bevillinger ikke haft nogen mulighed for at tage op i rimeligt omfang, og det kan næppe være rigtigt fortsat at pålægge institutionen denne opgave i betragtning af, at vi nu har en veletableret filmfond, hvis formål netop er at fremme filmkunsten i Danmark. Derimod må det være hensigtsmæssigt at stille imod, at produktionen af undervisnings- og oplysningsfilm, herunder også produktionen af en række af de kortfilm med alment oplysende sigte, som hidtil er blevet produceret af kortfilmrådet, nu samles under statens filmcentral.

I lovforslagets § 1 er det derfor foreslået, at statens filmcentral fremover skal have til opgave at producere, indkøbe og distri-

buere film til undervisnings- og oplysningsformål.

Filmcentralens løsning af disse opgaver er naturligvis i første række af interesse for undervisningsministeriet, som allerede i en årrække har ydet et vist tilskud til filmcentralens produktion af danske undervisningsfilm. Spørgsmålet om en overførelse af statens filmcentral til undervisningsministeriet har gentagne gange i de sidste par år været drøftet med undervisningsministeriet, uden at en endelig afklaring har fundet sted.

Det er min opfattelse, at filmcentralen snarest muligt bør søges overført til undervisningsministeriets ressort, bl. a. fordi institutionen næppe inden for ministeriet for kulturelle anliggenders rammer vil have mulighed for at få en bevillingsmæssig udvikling, der svarer til den almindelige udvikling inden for undervisnings- og oplysningssektoren i disse år.

På denne baggrund har jeg fundet det rigtigst ikke at bibeholde regler om statens filmcentral i det samtidigt forelagte forslag til en ny lov om film og biografer, men at udskille disse til et særligt lovforslag. Jeg er bekendt med, at det for øjeblikket er under overvejelse i undervisningsministeriet at oprette en landscentral for alle undervisningsmidler, herunder også film. Såfremt denne tanke realiseres, vil der kunne blive tale om at inkorporere statens filmcentral eller dele heraf i en sådan central, og det må derfor forudses, at filmcentralen muligvis kun i en kortere periode kommer til at fungere i den nu foreslåede skikkelse. Også udviklingen omkring kassettefilm vil eventuelt kunne nødvendiggøre en ændring i filmcentralens nuværende struktur.

Statens filmcentral finansieres i dag af filmfondens midler. De årlige nettoudgifter andrager for øjeblikket ca. 3,5 mill. kr.

Det kan ikke være rimeligt at lade filmfonden, hvis midler stammer fra en særavgift på biograferne, fortsætte med at finansiere filmcentralens produktion af undervisnings- og oplysningsfilm, især ikke i betragtning af, at fondens indtægter forventes at falde i de kommende år. Det foreslås derfor, at filmcentralen i en overgangsperiode, indtil ressortforholdet er endeligt afklaret, overføres til finansiering af en almindelig finanslovbe-